Een Leven Lang Ontwikkelen voor iedereen.

De positie van laaggeletterden in en na de coronacrisis.

De coronacrisis brengt onze samenleving en economie grote schade toe. Hele sectoren liggen stil en de arbeidsmarkt krijgt grote klappen te verwerken. De komende periode moet erop gericht zijn die schade weer in te lopen. Het is zaak om mensen aan het werk te houden en aan het werk te krijgen door scholing te bevorderen. Verder is het belangrijk om mensen van werk naar werk te begeleiden. Stichting Lezen en Schrijven roept op om daarbij ook volop aandacht te geven aan een kwetsbare groep in de samenleving en op de arbeidsmarkt: de laaggeletterden.

Stichting Lezen en Schrijven maakt zich grote zorgen over de positie van laaggeletterden. Het aantal laaggeletterden neemt al jaren toe, terwijl de samenleving complexer en kennisintensiever wordt. Steeds meer jongeren verlaten vandaag de dag de middelbare school met een te laag taal- en rekenniveau. Als we niets doen zijn zij de laaggeletterden van morgen. Op dit moment zijn meer dan 1,8 miljoen mensen van onze beroepsbevolking laaggeletterd. Zij hebben moeite met basisvaardigheden zoals lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. Deze groep - waarvan er 800.000 een baan hebben - is al kwetsbaar op de arbeidsmarkt en daar komt de coronacrisis nog eens bovenop. Juist voor hen is scholing belangrijk om zelfredzamer te worden, aan het werk te komen en te blijven.

De uitweg uit de crisis vraagt aandacht voor de kwetsbaren in de samenleving, inclusief de laaggeletterden. Als we ervoor zorgen dat iedereen mee kan doen op de arbeidsmarkt en in de samenleving komen we samen sterker uit de crisis.

#iedereennodig

Stichting **Lezen en Schrijven**

1.

Investeer structureel
in de aanpak van laaggeletterdheid.

Er zou voor iedereen in Nederland ergens in de buurt een laagdrempelige plek moeten zijn waar je op je eigen niveau kunt werken aan basisvaardigheden. Echter, de middelen die gemeenten, bedrijven en andere organisaties nu hebben om laaggeletterden te bereiken met een passend scholingsaanbod zijn te beperkt, versnipperd en vaak niet structureel. Mede daardoor is er nu nog geen sprake van een landelijk dekkende infrastructuur. Terwijl juist laaggeletterden moeten kunnen rekenen op een passend educatie-aanbod in de buurt of op de werkplek.

Het SER-advies ‘Samen Werken aan Taal’ is kraakhelder: de € 84 miljoen die het kabinet nu heeft gereserveerd voor scholing en de aanpak van laaggeletterdheid is te weinig. Al voor de coronacrisis werd in dit advies aangegeven dat een verdubbeling van het budget naar € 168 miljoen nodig is om een grotere groep te bereiken.

2.

Focus
op basisvaardigheden zoals lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden.

Om mee te kunnen (blijven) doen op de arbeidsmarkt en voorbereid te zijn op de toekomstige transities - zoals verduurzaming, robotisering en digitalisering - zijn goede basisvaardigheden cruciaal. Het vergroot de kansen voor laaggeletterden op de arbeidsmarkt en vormt de basis voor een Leven Lang Ontwikkelen.

Het werken aan basisvaardigheden moet daarom structureel onderdeel worden van het scholingsaanbod. Zorg ervoor dat dit aanbod vanuit de verschillende subsidies, regelingen en leervouchers in het kader van een Leven Lang Ontwikkelen gefinancierd kan worden. Hiervoor is een intensieve samenwerking tussen de betrokken lokale partijen en sociale partners noodzakelijk. Ook is een branche-gerichte aanpak nodig, waarbij het ontwikkelen van vakinhoudelijke kennis samengaat met het werken aan basisvaardigheden. Hiervoor is het belangrijk dat de doelgroep – via de inzet van taalambassadeurs - wordt betrokken bij de vormgeving hiervan.

#iedereennodig

3.

Screen
op laaggeletterdheid.

De herstel- en steunpakketten van de regering die in de coronacrisis zijn ontwikkeld, zetten in op mensen van werk naar werk begeleiden. Hierbij ligt de nadruk op scholing zodat mensen in andere sectoren aan de slag kunnen.

Om deze inzet voor iedereen succesvol te kunnen laten zijn, is screenen op laaggeletterdheid cruciaal. Want de kans is groot dat een aanzienlijk deel van de groep mensen die van werk naar werk begeleid wordt, vooral laagopgeleiden, over onvoldoende basisvaardigheden beschikken. Daarvoor moeten organisaties die de matchingsgesprekken voeren getraind zijn om laaggeletterdheid te herkennen. Het is daarom belangrijk dat zij bekend zijn met de verschillende screeningsmethoden en met het huidige educatie-aanbod op het terrein van basisvaardigheden.

4.

Offensieve aanpak
onderwijsachterstanden:
vooral op taal en rekenen.

De taal- en rekenvaardigheid van Nederlandse kinderen neemt af. De sluiting van scholen tijdens de lockdown maakt dit probleem vermoedelijk alleen maar groter. Dat geldt zeker in gezinnen met laagopgeleide ouders. De roep in de maatschappij om een landelijk offensief gericht op het wegwerken van achterstanden, die zijn opgelopen door de coronacrisis, en gelijke onderwijskansen, wordt steeds luider.

Stichting Lezen en Schrijven deelt deze zorgen en schaart zich hierachter. Gelukkig heeft de regering aangekondigd met een nationaal plan te komen. Hierin moet voldoende aandacht gegeven worden aan het aanpakken van de taal- en rekenachterstanden, naast de achterstanden die op het sociale vlak zijn ontstaan. Zo voorkomen we dat de leerlingen van nu de laaggeletterden van de toekomst worden.

#iedereennodig

Tot slot

Als we ervoor zorgen dat iedereen mee kan doen op de arbeidsmarkt én in samenleving komen we samen sterker uit de crisis.

Het is de hoogste tijd om dit gezamenlijk aan te pakken. Daarom kunnen onze voorstellen rekenen op de steun van de volgende partijen:

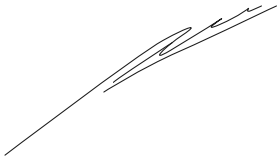
Mariëtte Hamer
Voorzitter
Sociaal-Economische Raad

Leonard Geluk
Algemeen Directeur
VNG

Tof Thissen
Algemeen Directeur
UWV Werkbedrijf

Jan-Pieter Daems
Lid Bestuur
CNV

Nic Holstein
Voorzitter
VCP

Judy Hoffer
Lid Bestuur
FNV

Adnan Tekin
Voorzitter
MBO Raad

Ria van 't Klooster
Directeur
NRTO

Namens Stichting Lezen en Schrijven,

Geke van Velzen
Directeur-Bestuurder Stichting Lezen en Schrijven

Datum: 11 maart 2021

#iedereennodig

Stichting **Lezen en Schrijven**